

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง กำหนดชนิด และลักษณะของเครื่องวัดความชื้นข้าวโพด
รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเมื่อเหลือเมื่อขาด และอายุคำรับรอง

เพื่อให้การกำหนดชนิดและลักษณะของเครื่องวัดความชื้นข้าวโพดเกิดความชัดเจนและมีมาตรฐาน ส่งผลให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขาย คณะกรรมการชั่งตวงวัดจึงมีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เห็นชอบให้กำหนดชนิดและลักษณะของเครื่องวัดความชื้นข้าวโพด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๘ วรรคสอง มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยคำแนะนำของคณะกรรมการชั่งตวงวัด ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ข้าวโพด” หมายความว่า เมล็ดของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่กะเทาะออกจากฝักแล้ว

“เครื่องวัดความชื้นข้าวโพด” หมายความว่า เครื่องมือที่ใช้วัดหาค่าอัตราความชื้นของเมล็ดข้าวโพดขณะอยู่หนึ่ง โดยสามารถแสดงผลการวัดอัตราความชื้นได้ทันที แต่ไม่รวมถึงเครื่องวัดความชื้นข้าวโพดที่ประกอบด้วยเครื่องชั่งและใช้ความร้อนจากหลอดหรือลวดไฟฟ้าในการไล่ไอน้ำออกจากเมล็ดข้าวโพด

“ข้าวโพดตัวอย่าง” หมายความว่า เมล็ดข้าวโพดที่ได้จากการสุ่มมาจากเมล็ดข้าวโพดที่ใช้วัดหาค่าอัตราความชื้น

“แบบมาตรา” (Standards) หมายความว่า เครื่องวัดความชื้นข้าวโพดแบบมาตรา

“อัตราความชื้น” หมายความว่า อัตราส่วนร้อยละของน้ำหนักน้ำในข้าวโพดตัวอย่างต่อน้ำหนักข้าวโพดตัวอย่าง

“ค่าขึ้นหมายมาตรา” (Principal Scale Marks) หมายความว่า ค่าความแตกต่างระหว่างค่าที่แสดงสองค่าที่ต่อเนื่องกัน

“อุปกรณ์ควบ” (Ancillary Device) หมายความว่า อุปกรณ์ที่ใช้งานพิเศษเฉพาะที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลของการวัด เช่น ส่วนพิมพ์ค่า ส่วนแสดงราคา ส่วนแสดงผลรวม ส่วนแปลงค่าเครื่องชั่ง เครื่องวัดอุณหภูมิ อุปกรณ์การห่อข้าวโพด หรือกระบอกตวงข้าวโพด

“พิกัดกำลังสูงสุด” (Capacity) หมายความว่า ความสามารถสูงสุดของเครื่องวัดความขึ้นข้าวโพดที่สามารถวัดค่าอัตราความขึ้นในเมล็ดข้าวโพดได้

“ส่วนแสดงค่า” (Indicating Devices) หมายความว่า ส่วนของเครื่องวัดความขึ้นข้าวโพดที่ใช้แสดงค่าอัตราความขึ้นของข้าวโพดตัวอย่างที่วัดได้

“ค่าความคลาดเคลื่อน” (Error) หมายความว่า ผลการวัดอัตราความขึ้นของเครื่องวัดความขึ้นข้าวโพดที่เบี่ยงเบนไปจากผลการวัดอัตราความขึ้นของแบบมาตรา

“พิสัยการวัด” (Range) หมายความว่า ช่วงการวัดที่เครื่องวัดความขึ้นข้าวโพดสามารถวัดอัตราความขึ้นได้

“อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด” (Maximum Permissible Errors : MPE) หมายความว่า ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้ได้สูงสุดของเครื่องวัดความขึ้นข้าวโพด

ข้อ ๓ ให้เครื่องวัดความขึ้นข้าวโพดดังต่อไปนี้ เป็นเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้แก่ เครื่องวัดความขึ้นข้าวโพดที่สามารถวัดอัตราความขึ้นได้ถึงร้อยละ ๓๕ เท่านั้น

ข้อ ๔ เครื่องวัดความขึ้นข้าวโพด ที่ใช้ในการซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยนสินค้ากับผู้อื่น หรือการให้บริการวัด หรือการใช้เครื่องวัดเพื่อประโยชน์ในการคำนวณค่าตอบแทน ค่าภาษีอากร และค่าธรรมเนียม ต้องมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ผู้ใดประสงค์จะผลิตหรือนำเข้าเครื่องวัดที่มีลักษณะแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ต้องผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานกลางก่อน หากผลการตรวจสอบปรากฏว่าลักษณะของเครื่องวัดดังกล่าวมีมาตรฐานไม่แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ และรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ให้คำรับรองเครื่องวัดดังกล่าวได้

ข้อ ๕ เครื่องวัดความขึ้นข้าวโพด ต้องทำให้ถาวรและไม่เป็นเครื่องมือของกรฉ้อโกงได้สะดวก

เครื่องวัดความขึ้นข้าวโพด ต้องทำด้วยวัสดุที่ดี มีการออกแบบและสร้างขึ้นในลักษณะที่เมื่อใช้งานอย่างปกติธรรมดาแล้วมีความถูกต้องอยู่เสมอ ส่วนประกอบของเครื่องวัดต้องทำงานได้อย่างต่อเนื่องไม่ชำรุด ไค้งงอ หรือผิดเพี้ยนไปจากเดิม จนทำให้มีผลต่อความถูกต้องของเครื่อง ในกรณีที่มีการปรับแต่งเครื่องวัด เครื่องวัดซึ่งปรับแต่งแล้ว ต้องรักษาสภาพความถูกต้องได้อย่างเหมาะสม และมีลักษณะการใช้งานเพื่อวัดอัตราความขึ้นข้าวโพดเท่านั้น

ข้อ ๖ เครื่องวัดความขึ้นข้าวโพดต้องมีที่สำหรับผนึก เพื่อป้องกันการปรับเปลี่ยนแก้ไขภายหลังการตรวจรับรองแล้ว ซึ่งจะทำให้การแก้ไข ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องวัดนั้นได้ก็ต่อเมื่อต้องทำลายผนึกก่อน

ข้อ ๗ ความเที่ยงของเครื่องวัดความขึ้นข้าวโพดต้องอยู่ภายในอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองขั้นแรก การให้คำรับรองขั้นหลัง และการตรวจสอบเครื่องวัดความขึ้นข้าวโพดที่ใช้งานแล้ว ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓

ข้อ ๘ เครื่องวัดความชื้นข้าวโพดต้องแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้ไว้บนเครื่อง โดยต้องทำให้อ่านง่าย ชัดเจน และลบเลือนยาก

- (๑) ชื่อ หรือเครื่องหมายการค้าของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขาย
- (๒) รุ่นและแบบของเครื่องวัด
- (๓) พิกัดกำลังสูงสุดของเครื่องวัด
- (๔) ปริมาณข้าวโพดตัวอย่างที่ใช้วัดอัตราความชื้นในแต่ละครั้ง
- (๕) พิสัยการวัดของเครื่องวัด
- (๖) พิสัยอุณหภูมิใช้งานของเครื่องวัด

(๗) ข้อความ “สำหรับวัดอัตราความชื้นข้าวโพดเท่านั้น” โดยต้องแสดงข้อความเป็นตัวอักษรที่อ่านได้ชัดเจน มีขนาดความสูงของตัวอักษรไม่น้อยกว่า ๔ มิลลิเมตร

การแสดงข้อความตามวรรคหนึ่ง ให้แสดงไว้ที่ด้านหน้าของเครื่องวัดเหนือส่วนแสดงค่าในลักษณะที่ให้ผู้คนที่เกี่ยวข้องกับการวัดทุกฝ่ายสามารถเห็นได้ชัดเจนพร้อมกัน ทั้งนี้ ข้อความต้องชัดเจนและไม่หลุดลอกได้ง่าย

ข้อ ๙ เครื่องวัดความชื้นข้าวโพดเครื่องหนึ่งให้ใช้วัดอัตราความชื้นของเมล็ดข้าวโพดเท่านั้น

ข้อ ๑๐ การแสดงค่าเครื่องวัดความชื้นข้าวโพดต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ส่วนแสดงค่าแสดงค่าที่วัดได้เป็นแบบดิจิทัลเท่านั้น โดย

(ก) ตัวเลขบนหน้าจอต้องแสดงให้สามารถเห็นได้ชัดเจนและอ่านได้ง่าย โดยมี ความสูงไม่น้อยกว่า ๑๐ มิลลิเมตร

(ข) ถ้ามีส่วนแสดงค่าหลายแห่ง ทุกแห่งต้องแสดงค่าถูกต้องตรงกัน

(ค) แสดงค่าอัตราความชื้นเมื่อสิ้นสุดขั้นตอนการวัด

(ง) ระบุจำนวนครั้งที่ทำการวัด (ถ้ามี)

(จ) การคำนวณและแสดงค่าเฉลี่ยผลการวัด ต้องแสดงได้อย่างถูกต้อง (ถ้ามี)

- (๒) เครื่องวัดที่มีส่วนพิมพ์ค่าต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ต้องพิมพ์ค่าอัตราความชื้นให้ตรงกับส่วนแสดงค่า

(ข) ต้องพิมพ์ค่าอัตราความชื้นเมื่อขั้นตอนการวัดได้ดำเนินการสิ้นสุดลงแล้วเท่านั้น

(๓) เครื่องวัดต้องแสดงค่าได้ถูกต้องในพิสัยอุณหภูมิใช้งานของเครื่องวัดที่กำหนด โดยผู้ผลิต ทั้งนี้ พิสัยอุณหภูมิใช้งานของเครื่องวัดต้องครอบคลุมอุณหภูมิอย่างน้อยตั้งแต่ ๑๐ องศาเซลเซียส ถึง ๔๐ องศาเซลเซียส

(๔) ค่าขึ้นหมายมาตราส่วนของส่วนแสดงค่าหรือส่วนพิมพ์ค่าอัตราความชื้นต้องไม่เกิน ร้อยละ ๐.๑

ข้อ ๑๑ เครื่องวัดความชื้นข้าวโพดที่มีการใช้ร่วมกับอุปกรณ์ควบที่แยกออกจากเครื่องวัด ต่างหากหรือที่ประกอบเข้ากับเครื่องวัด อุปกรณ์ควบที่ใช้ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องชั่งที่ใช้ชั่งเพื่อกำหนดปริมาณข้าวโพดตัวอย่างทดสอบ ต้องมีค่าขึ้นหมายมาตรา ของเครื่องชั่งไม่เกิน ๑๐ มิลลิกรัม โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนฝ่ายมากหรือฝายน้อยไม่เกิน ๐.๕ เท่า ของค่าขึ้นหมายมาตราของเครื่องชั่ง

(๒) เครื่องวัดอุณหภูมิต้องเหมาะสมกับเครื่องวัดความชื้นข้าวโพดและมีค่าอ่านละเอียดได้ ถึง ๐.๕ องศาเซลเซียส

- ๔ -

ข้อ ๑๒ เครื่องวัดความชื้นข้าวโพดต้องมีคู่มือการใช้งานโดยแสดงรายละเอียดที่สำคัญ
ของเครื่องวัด วิธีการใช้ และอุปกรณ์ควบต่างๆ

ข้อ ๑๓ อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดของเครื่องวัดความชื้นข้าวโพดให้เป็นดังนี้

(๑) การให้ค่ารับรองขั้นแรกและการให้ค่ารับรองชั้นหลัง ให้มีทั้งฝ่ายมากและฝ่ายน้อยได้
ไม่เกินร้อยละ ๐.๘

(๒) การตรวจสอบเครื่องวัดความชื้นข้าวโพดที่ใช้งานแล้ว ให้มีทั้งฝ่ายมากและฝ่ายน้อยได้
ไม่เกินร้อยละ ๑.๐

ข้อ ๑๔ ให้เครื่องวัดความชื้นข้าวโพด มีอายุค่ารับรองสองปี นับแต่วันที่ให้ค่ารับรอง
กรณีเครื่องวัดความชื้นข้าวโพดที่ให้ค่ารับรองโดยผู้ซ่อม ให้มีอายุค่ารับรองหกสิบวัน
นับแต่วันที่ให้ค่ารับรอง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ชุตินา บุญประภาส

(นางสาวชุตินา บุญประภาส)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์